

Bechczys-Rudnicki Juliusz h. Lis

Data urodzenia: 1881

matematyk, profesor USB i UMK, członek zwykły TNT w l. 1946-1948

Urodził się w majątku Siekierzyńce koło Kamieńca Podolskiego w rodzinie ziemianina Bohdana i Joanny Luizy z Lemonnierów, nauczycielki. Po ukończeniu w 1901 r. IV Gimnazjum Męskiego w Warszawie wyjechał na studia do Paryża, aby studiować matematykę i fizykę. W 1903 r. uzyskał na Sorbonie dyplom licencjata matematyki, a w 1905 r. dyplom inżyniera elektrotechnika w École Supérieure d'Électricité. W 1908 r. otrzymał Certificat d'Études Supérieures z analizy wyższej, uprawniający do podjęcia pracy wykładowcy w uczelniach francuskich. Po powrocie do Warszawy w 1910 r. zdał rosyjski egzamin państwowy, umożliwiający nauczanie w szkołach średnich. W 1911 r. na Uniwersytecie Jagiellońskim, na podstawie dwóch prac: „Badanie pewnego szczególnego typu wzrastania funkcji” oraz „Określenie pewnej funkcji całkowitej za pomocą granicy”, uzyskał doktorat filozofii w zakresie matematyki. W l. 1912-1914 uczył matematyki w prywatnych szkołach średnich. Po wybuchu I wojny światowej i zajęciu Warszawy przez Niemców został jednym z pierwszych nauczycieli akademickich odradzających się Politechniki Warszawskiej i Uniwersytetu Warszawskiego. W 1919 r. mianowano go zastępcą profesora Politechniki Warszawskiej. W 1921 r. habilitował się na UJ, na podstawie rozprawy „Funkcja nadlogarytmowa w związku z określeniem pewnej klasy funkcji całkowitych” i został profesorem nadzwyczajnym matematyki na Wydziale Budowy Maszyn PW. Pod koniec 1922 r. przeniósł się do Wilna, gdzie kierował III Katedrą Matematyki Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego USB, a w październiku 1923 r. otrzymał nominację na profesora zwyczajnego. Na USB kierował II Seminarium Matematyki do grudnia 1939 r., kiedy władze litewskie zamknęły polską uczelnię. Prowadził badania obejmujące m.in. zagadnienia z zakresu funkcji całkowitych, równań różniczkowych i całkowych, odwzorowań konforemnych oraz geometrii różniczkowej. W roku akademickim 1927/1928 był dziekanem Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego USB i pełnił liczne funkcje akademickie, m.in. kuratora organizacji studenckich. Uczestniczył w pracach Komisji Egzaminów Magisterskich, był członkiem Komisji Egzaminów Państwowych dla nauczycieli matematyki w szkołach średnich (1933-1938). W roku akademickim 1931/1932 przebywał na stypendium Funduszu Kultury Narodowej w Paryżu. Podczas II wojny światowej pozostał w Wilnie. W l. 1940-1941 uczył matematyki w męskim gimnazjum, następnie pracował jako stróż nocny i kancelista, równocześnie prowadząc tajne nauczanie oraz wykłady geometrii analitycznej na poziomie uniwersyteckim. W 1944 r., podczas walk o Wilno, w pożarze mieszkania stracił bibliotekę i archiwalia. W 1945 r. trafił do Lublina, gdzie rozpoczął wykłady na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej oraz na działającej tam Politechnice Warszawskiej. Wkrótce przyjął zaproszenie do współorganizowania Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, obejmując w październiku 1945 r. kierownictwo Katedry Matematyki I na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym. Był członkiem Polskiego Towarzystwa Matematycznego, Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Wilnie, Société mathématique de France oraz TNT. Jego dorobek obejmuje 25 pozycji, w tym 19 artykułów i sześć książek. Zmarł w Toruniu. Pochowany na cmentarzu św. Jerzego w Toruniu.

Literatura:

1. Juliusz Rudnicki, „Sprawozdania TNT”, 1947-1948, t. 1, s. 147-148.
2. Jeśmanowicz L., *Wspomnienia o matematykach wileńskich*, „Wiadomości Matematyczne”, 1971, 12, s. 309-319
3. Klemp-Dyczek B., *Juliusz Rudnicki (1881-1948) – pierwszy profesor matematyki na UMK*, w: *Uniwersytet Mikołaja Kopernika. Wspomnienia absolwentów*, Toruń 2011, s. 115-141.
4. Królikowski Lech, Rudnicki Juliusz (1881-1948), w: „Polski słownik biograficzny”, t. 32, Warszawa-Kraków 1989-1991, s. 634-635
5. Klemp-Dyczek Bogumiła, Juliusz Rudnicki (1881-1948), „Antiquitates Mathematicae”, 2012, t. 6, s. 566-601.

Anna Supruniuk